

[Olufson.]

og det forstaaer jeg godt, for det er ikke saa rart. Jeg skal heller ikke tale meget om den, men det maa dog være saadan, at den Baggrund, der var sidste Gang, og som blev skabt af det ærede Medlem som Landbrugsminister, ogsaa maa blive trukket frem netop nu. Thi Forholdet er det, at medens Krisen i 1926—27 ebbede ud og vi kom ind i nogle gode Aar, indtraadte der samtidig med de gode Aar en Krise for Partiet Venstre, der blev flyttet fra Regeringsbænkene over paa Oppositionsbænkene, og det synes, som om den Krise, de saaledes har været underkastet, fuldstændig har omkalfatret hele deres Syn paa disse Forhold.

Det blev stærkt betonet af den daværende Landbrugsminister, det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal, at naar man skulde gaa til en saadan Lovgivning, skulde det ikke være et maskeret Tilskud, det skulde være en Støtte til de betrængte Landbrugere, men en Støtte, bag hvilken der stod fuld Garanti, og som Staten ikke skulde tabe Penge paa. Dette blev ogsaa stærkt fremhævet af det ærede Medlem Hr. Kr. Kristensen, som var Ordfører for Partiet Venstre, det blev endvidere stærkt fremhævet af det ærede Medlem Hr. Olav Olsen: Landmændene skulde nok selv klare sig, det var der ikke noget i Vejen for, men de var kommet ind i en Vanskelighed, og denne Vanskelighed skulde vi hjælpe dem over, men uden Spor af Risiko for Staten. Gang paa Gang fremhævede den daværende Landbrugsminister dette og betonedede overfor Socialdemokratiet, at det var den eneste Form, hvorunder han vilde gaa med, og i Bemærkningerne til Lovforslaget skrev han: „da Regeringen imidlertid ikke kan anse det for forsvarligt, at Staten paatager sig nogen Risiko ved denne Udlaansvirksomhed,“ foreslaar man, at det bliver Banker og Sparekasser, der faar Administrationen og det økonomiske Ansvar og ogsaa Risikoen i Forbindelse med Akkordordningen.

Vi fremhævede fra vor Side, at hvis man fastholdt dette, vilde det ikke være muligt at opnaa Resultater, at komme dem til Hjælp, som trængte til det, og hvis ikke Staten vilde tage en vis Del af Risikoen, fik man heller ikke Banker og Sparekasser til at gaa med. Men den daværende Landbrugsminister mente endda ikke, det var tilstrækkeligt, at Bankerne og Sparekasserne gik med, han krævede i 1928 ogsaa Kaution af Slægt, Venner og Bekendte; han gik saa vidt, at han krævede Kaution af Kreditorerne: hvad er mere naturligt, siger han, end at Kreditorerne, som dog faar Pengene,

ogsaa faar deres Del af Risikoen. (*Afbrydelse*: Er det ikke rigtigt?). Jo, men det falder ikke sammen med det Lovforslag, der foreligger her i Dag, og det er det, jeg søger at paapege, at medens Venstre som Regeringsparti, da de havde det økonomiske Ansvar, stadig fastholdt, at Statskassen ikke maatte faa Tab, stadig fastholdt, at der ikke under Betegnelsen Laan maatte gives et maskeret Tilskud, stadig fastholdt den gamle Venstrelinie, at Landbrugere kunde klare sig selv uden Støtte, er de nu som Oppositionsparti slaaet fuldstændig om i det modsatte; thi i det Lovforslag, der her foreligger til Behandling, er der ikke Tale om Begrænsning af Statens Risiko — ja, der er den Begrænsning, der ligger i Beløbets Størrelse, de 10 Mill. Kr., men vi ved nok, hvordan det ser ud, naar de 10 Mill. Kr. er brugt; og jeg vover at paastaa, at hvis man vedtog dette Lovforslag, vilde de kun blive en Brøkdal af det Beløb, vi kom til at anvende.

Det er i øvrigt ganske betegnende en Gang imellem at læse det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdals Udtalelser og sammenholde dem med den Tilpasningspolitik, som Venstre i Øjeblikket er inde paa. Netop i 1927—28 talte den daværende Landbrugsminister om, hvorledes de danske Bønder optraadte under Krisen i 90'erne, og han mindede om, at den Gang var der ikke Tale om, at Staten skulde gribe ind og stryge privates Forpligtelser overfor hverandre, heller ikke var der Tale om, at Staten skulde yde mægtige Milliontilskud, fingerede som Laan, eller at Staten helt eller delvis skulde dække privates Gældsforpligtelser; i al den Diskussion, der blev ført den Gang, var den Tanke — og det er et Bevis paa Sundhed hos Befolkningen — ganske udelukket, at Staten skulde gribe ind og overtage eller paa en eller anden Maade skaffe dem af med de Gældsforpligtelser, de frivilligt havde paataget sig. Ja, det er ikke mere end 3 Aar siden, det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal stod heroppe paa denne Talerstol og fremkom med dette, og nu 3 Aar efter kommer man fra den Side og fremsætter et Lovforslag, som, hvis det blev ført ud i Livet, vilde betyde Millionbeløb maskerede som Laan, men i Virkeligheden Tilskud. Jeg synes, dette skal siges højt og tydeligt, det skal fremhæves for Befolkningen, hvilken Forskel der er mellem Venstre, naar de sidder paa Regeringsbænkene, og Venstre, naar de sidder som Opposition; det er ikke i dette Spørgsmaal alene, men i adskillige andre, man kan paapege dette.